

νεφρό

νεφρό, το κ. νεφρός, ο, πλ. νεφρά, τα κ. νεφροί, οι, ουσ. [<αρχ. νεφρός], το νεφρό·

- *άνοιξαν τα νεφρά μου*, έχω συνεχή τάση για κατούρημα: «κάθε φορά που κρυολογώ, ανοίγουν τα νεφρά μου»·

- *έπεσαν τα νεφρά μου ή μου 'πεσαν τα νεφρά*, κουράστηκα υπερβολικά, ιδίως σηκώνοντας ή μεταφέροντας κάποιο βάρος: «μετέφερα στα χέρια αυτό το μπαούλο και μου 'πεσαν τα νεφρά»·

- *έχει νεφρά ή έχει νεφρό, α.* έχει σωματική αντοχή: «πρέπει να 'χει κανείς νεφρά, για να δουλεύει στα ορυχεία». **β.** έχει θάρρος, τόλμη: «μόνο ο τάδε έχει νεφρά να τα βάλει μαζί του»·

- *έχω νεφρά ή έχω τα νεφρά μου*, έχω πρόβλημα υγείας στα νεφρά, πάσχω από νεφρά: «οι αναλύσεις που έκανα έδειξαν ότι έχω νεφρά || κάνω αυστηρή δίαιτα, γιατί έχω τα νεφρά μου»·

- *θα σου πέσουν τα νεφρά*; ειρωνική παρατήρηση σε κάποιον που αρνείται να κουβαλήσει κάτι μοναχός του, ή που ζητάει τη βοήθειά μας για να κουβαλήσει κάτι. Συνήθως της φρ. προτάσσεται το γιατί: «γιατί θέλεις να βάλω κι εγώ ένα χεράκι, μήπως θα σου πέσουν τα νεφρά, αν το κουβαλήσεις μοναχός σου;»·

- *θέλει νεφρά ή θέλει νεφρό, α.* απαιτείται, χρειάζεται σωματική αντοχή: «για να δουλέψει κανείς στα ορυχεία, θέλει νεφρά». **β.** απαιτείται, χρειάζεται θάρρος, τόλμη: «θέλει νεφρά για να τα βάλει κανείς με τον τάδε»·

- *κόπηκαν τα νεφρά μου ή μου κόπηκαν τα νεφρά*, κουράστηκα υπερβολικά, ιδίως σηκώνοντας ή μεταφέροντας κάποιο βάρος: «έκανα ολόκληρη τη μετακόμιση μοναχός μου και μου κόπηκαν τα νεφρά»·

- *ξέρω πόση άμμο έχουν τα νεφρά του*, βλ. λ. [άμμος](#)·

- *το κάνει για τα νεφρά του*, ειρωνική έκφραση με την οποία προσπαθούμε δήθεν να δικαιολογήσουμε κάποιο άτομο, ιδίως άντρα, που δέχεται να του επιβάλλουν τη σεξουαλική πράξη: «μην τον παρεξηγείς τον άνθρωπο που τον παίρνει, γιατί, ό,τι κάνει, το κάνει για τα νεφρά του». Από το ότι τα νεφρά βρίσκονται πίσω από την κοιλιακή χώρα.